

**Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла
Тичини**

**Центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування
МОН України і НАПН України**

**Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного
реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів»**

Школа передового досвіду «Школа соціальних знань»

Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт»

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Кафедра психології

Рівненський державний гуманітарний університет

**Регіональний комплексний науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу**

Кафедра теорії і методики виховання

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

Кафедра соціальної роботи

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПРОФОРІЄНТАЦІЯ СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ
МОЛОДІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ»**

14 квітня 2021 року

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла
Тичини
Центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування
МОН України і НАПН України
Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного
реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів»
Школа передового досвіду «Школа соціальних знань»
Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт»
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра психології
Рівненський державний гуманітарний університет
Регіональний комплексний науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу
Кафедра теорії і методики виховання
Харківська гуманітарно-педагогічна академія
Кафедра соціальної роботи

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ПРОФОРІЄНТАЦІЯ СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ
ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ»

14 квітня 2021 р.

м. Умань

Редакційна колегія:

Кравченко О. О.

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М.

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Поліщук О. Р.

аспірантка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, викладач-стажист кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку

на засіданні факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №12 від 14 квітня 2021 року)

Профорієнтація серед учнівської молоді в умовах інклюзивної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань, 14 квітня 2021 р.) / [ред. кол. : Кравченко О. О. та ін.]. Умань : ВІЗАВІ, 2021. 256 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Профорієнтація серед учнівської молоді в умовах інклюзивної освіти», яка відбулася 14 квітня 2021 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2021

ЗМІСТ

Антипюк Мирослава Сергіївна	До питання формування професійно-етичної культури вчителя	8
Бартошик Марія Ігорівна	Чинники морального виховання учнів початкової школи в процесі пізнання рідного краю	10
Височанська Аліна Віталіївна	Етнокультурне виховання молодших школярів засобами профорієнтаційної роботи	14
Возна Яна Олександрівна	Профорієнтація у системі виховної роботи початкової школи	16
Гладун Катерина Анатоліївна	Проблема зміцнення здоров'я» у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського	19
Головенко Ірина Олегівна, Ціпан Тетяна Степанівна	Професійне самовизначення: актуалізація проблеми	22
Гринькова Надія Михайлівна	Моральна вихованість учнів молодшого шкільного віку: теоретичні концепти	24
Данкевич Марія Ігорівна	Проблеми дитиноцентризму в сучасній педагогічній теорії	27
Денищич Вікторія Вадимівна	Профорієнтаційні проєкти як чинник розвитку соціальних навичок у молодших школярів	31
Діхтяренко Світлана Юріївна	Психологічне благополуччя студентів з інвалідністю в інклюзивному середовищі змішаного навчання	33
Дячук Ірина Володимирівна	Дефініція понять «педагогічне новаторство» та «педагогічні інновації»	35
Зданевич Таміла Олександрівна	В. О. Сухомлинський про естетичний розвиток учнів початкової школи	39
Іванісік Ніна Валентинівна	Школа і сім'я як суб'єкти освітнього процесу	41

Карпів Наталія Андріївна	Сутнісні характеристики творчо спрямованої особистості учня	44
Кибукевич Ангеліна Миколаївна	Психолого-педагогічні особливості формування моральних переконань в учнів молодшого шкільного віку	46
Киценька Марта Ігорівна	Особливості соціалізації дітей молодшого шкільного віку в умовах літнього оздоровчого табору	48
Коваль Катерина Юріївна	Реалізація інклюзивного виховання в умовах дитячого будинку сімейного типу	52
Корева Зорина Василівна	До проблеми емоційного розвитку особистості	53
Кравчук Леся Володимирівна	Проактивний підхід до виховання дисциплінованості в НУШ	56
Кривко Ніна Вікторівна	Превенція девіантної поведінки у молодших школярів засобами профорієнтаційної роботи	60
Кривко Тетяна Олександрівна	Естетичне виховання учнів в сучасних приватних школах Великобританії	62
Куртаєва Ірина Олександрівна	Сімейне виховання учнів початкової школи: теоретичні аспекти	65
Кучинська Тетяна Миколаївна	Формування готовності майбутніх учителів до позакласної виховної роботи з молодшими школярами	69
Лотоцька Марія Іванівна	Соціалізація учнів початкової школи як психолого-педагогічна проблема	71
Лукашук Марина Василівна	Теоретичні основи виховання колективізму	75
Матрос Ольга Олександрівна	Особливості організаційно-соціального впровадження інклюзивної освіти в Україні	77
Міщенко Марина Сергіївна	Квест-технології в профорієнтаційної роботи	79

Молоченко Інна Анатоліївна	Інклюзивне навчання в контексті соціальних послуг	80
Песоцька Юлія Юріївна	Надання послуг соціальної реабілітації засобами музейної педагогіки	82
Петрик Яна Федорівна	Особистість учителя у педагогічних поглядах В. О. Сухомлинського	84
Піддячий Микола Іванович	Стратегія професійної орієнтації учнівської молоді	87
Поліщук Олена Романівна	Формування soft skills – складова успішної особистості	91
Поліщук Ольга Павлівна	Роль ціннісних орієнтацій у структурі професійного самовизначення особистості	92
Рока Анна Сергіївна	Тенденції розвитку освітнього процесу у закладах вищої освіти	95
Савчук Софія Петрівна	В. О. Сухомлинський про самоцінність дитини та унікальність дитинства	98
Серко Зоряна Анатоліївна	А. С. Макаренко про сімейне виховання	101
Стельмашук Жанна Григорівна	Тренінг як форма профорієнтаційної роботи з учнями в закладі середньої освіти	103
Степанець Ганна Павлівна	Духовно-моральне виховання учнів молодшого шкільного віку у позакласній роботі	106
Тверда Юлія Павлівна	Теоретичні аспекти організації групи продовженого дня в початковій школі	109
Ткач Марія Миколаївна	Ціннісний потенціал морального виховання молодших школярів засобами мультиплікаційних фільмів	113
Топорова Ірина Володимирівна	До проблеми естетичного виховання молодших школярів	115

Ціпан Тетяна Степанівна	Профорієнтаційна робота в закладах середньої освіти: організаційний аспект	119
Шагай Надія Іванівна	Функціонування інклюзивно-ресурсних центрів: засадничі положення	122
Шульська Ольга Анатоліївна	Сутність поняття «толерантність» у психолого-педагогічній літературі	126
Шумик Руслана Миколаївна	Особливості виховання моральних цінностей молодших школярів	128

2. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р., ратифікована Постановою ВР від 27.02.1991 р. № 789-ХІІ. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення: 9.04.2021).

3. Пісоцька М. Е. Теоретичні питання інклюзивної освіти. *Педагогіка та психологія*. 2014. Вип. 45. С. 153–159.

Міщенко Марина Сергіївна
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини,
м. Умань

КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Квест-технології в освіті та вихованні дітей широко почали застосовуватися з 1995 року, коли професор університету Сан-Дієго Берні Додж запропонував використовувати в процесі навчання якусь пошукову систему, в якій передбачалося знаходити рішення поставленого завдання з проходженням проміжних стадій, на кожній з яких потрібно виконати якусь дію або знайти ключ для виходу на наступний рівень. Квест-технологія була покликана зацікавити дитину, створивши якийсь процес, подібний грі.

Професійне самовизначення кожної людини розпочинається з раннього дитинства, коли в грі вона бере на себе різні професійні ролі, а також програє поведінку, пов'язані з ними. У ранній юності завершується професійне самовизначення випускника, яке впливатиме на все його подальше життя. Цим обумовлюється необхідність проведення систематичної роботи з учнями з питань професійної орієнтації і життєвому самовизначенню протягом всього періоду навчання в школі.

Однією з ефективних інтерактивних технологій професійного самовизначення є квест. Це технологія розвиваючого навчання, яка базується на загальній теорії діяльності та фундаментальній психолого-педагогічній концепції єдності психічного розвитку та діяльності, а саме на діяльнісному підході. В основі організації такої діяльності лежить потреба, яка виникає в результаті даного дітям завдання.

Мета квест-технології в профорієнтації: формування уявлення про світ професій, професійному самовизначенні, знайомство учнів з принципом обґрунтованого вибору професії з урахуванням інтересів, здібностей, особливостей сучасного ринку праці.

Залежно від сюжету квести можуть бути:

- лінійними, в яких гра побудована по ланцюжку: розгадавши одне завдання, учасники отримують наступне, і так до тих пір, поки не пройдуть весь маршрут;
- штурмовими, де всі гравці отримують основне завдання і перелік точок з

підказками, але при цьому самостійно вибирають шляхи вирішення завдань;

- кільцевими, вони представляють собою той же «лінійний» квест, але замкнутий в коло. Команди стартують з різних точок, які будуть для них фінішними.

Педагогу, що розробляє квест, необхідно чітко визначити цілі і завдання квесту; цільову аудиторію і кількість учасників; сюжет і форму квесту, написати сценарій; визначити необхідний простір і ресурси; кількість помічників, організаторів; призначити дату і заінтригувати учасників, придумати приз (заохочення).

Важливо пояснити учасникам квесту, що кінцевий результат залежить від загальних зусиль. Якщо один член команди не впорався, всім іншим доведеться починати всезаноно або допомагати йому, або вийти їхньої гри.

Отже, використання технології квесту з учнями допомагає формувати загальне уявлення про різні типи професій, про основні умови успішного вибору професії з урахуванням інтересів, здібностей учнів, а також готувати учнів до життєвого самовизначення.

Список використаних джерел:

1. Горбачева З. В., Кащеева О. Н., Кузьмина Т. Н., Хахунова М. Н. Профорієнтаційні ігри : практикум по профорієнтаційній роботі. Ярославль : Центр «Ресурс», 2004. 120 с.

*Молоченко Інна Анатоліївна
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини,
м. Умань*

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне навчання часто вважають альтернативою інтернатній системі, за якою діти з особливими освітніми потребами навчаються в спеціальних закладах освіти та змушені проживати в інтернатних відділеннях при них через їх територіальну розгалуженість.

Жодна дитина не має відчувати себе іншою та виключеною з освітніх, культурних і соціальних процесів – це головне завдання інклюзії.

Переваги інклюзивного навчання:

- Інклюзивне навчання усуває бар'єри в системі освіти та системі підтримки дітей з особливими освітніми потребами.